

Sprawozdanie za rok 2004 z realizacji Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2006

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2006 został przyjęty uchwałą Nr XXXV/305/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 stycznia 2004 roku. Obowiązek stworzenia tego typu programu został nałożony na powiaty w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.). Celem Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest podniesienie świadomości społecznej o problemach niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa, a także zapewnienie im godnego życia i możliwości pełnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym. W Programie zdiagnozowano możliwie wszystkie aspekty życia osób niepełnosprawnych i wyznaczono kierunki, w jakich winny być prowadzone działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Program wyznacza kierunki, w jakich powinny zmierzać działania na rzecz osób niepełnosprawnych zapewniające im godne i aktywne życie, a także pomoc dostosowaną do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Działania realizowane w ramach Programu zmierzają do:

- aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce,
- podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw,
- eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

Program jest elementem polityki społecznej realizowanej przez Gminę Miejską Kraków i wpisuje się w Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2001-2006.

Głównym celem strategicznym Programu jest zapewnienie warunków, możliwie pełnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej Gminy Miejskiej Kraków.

Cel ten jest realizowany poprzez szczegółowe priorytety:

Priorytet 1. Sporządzenie diagnozy w zakresie niepełnosprawności w odniesieniu do społeczności lokalnej Gminy Miejskiej Kraków.

Priorytet 2. Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Priorytet 3. Integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

Priorytet 4. Zapewnienie właściwych warunków realizacji zadań pomocy osobom niepełnosprawnym.

Program jako dokument perspektywiczny w sposób generalny określa kierunki prowadzonej działalności, stąd cele muszą odznaczać się stosunkowo dużym stopniem ogólności i dłuższą perspektywą czasową. Szczegółowe sposoby realizacji celów w poszczególnych latach są określone w harmonogramach działań, zawartych w formie aneksu.

W ramach **priorytetu 1**, głównym zadaniem była budowa bazy danych opisujących populację osób niepełnosprawnych, budowa bazy danych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym oraz udostępnienie zebranych informacji organizacjom, instytucjom, a także zainteresowanym mieszkańcom wspólnoty samorządowej Gminy Miejskiej Kraków. W 2004 roku Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych wraz z podległym Referatem ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych rozpoczął współpracę z Instytutem Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w celu opracowania ankiety, jako narzędzia zebrania maksymalnej ilości danych o osobach niepełnosprawnych zamieszkujących Gminę Miejską Kraków. Konsultacje w tej sprawie prowadzone były z Wydziałami Urzędu Miasta, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zarządem Dróg i Komunikacji, Zarządem Budynków Komunalnych, Zarządem Gospodarki Komunalnej i innych jednostek, które w swojej codziennej działalności stykają się z problemami osób niepełnosprawnych. Do zadania włączyły się również organizacje pozarządowe działające w środowisku osób niepełnosprawnych, typując wśród swoich członków grupę reprezentatywną, z którą zostaną przeprowadzone badania ankietowe. Nowością jest wydana w 2004 roku broszura adresowana do osób niesłyszących, zawierająca informacje o numerach faksów oraz adresach mailowych najważniejszych urzędów i instytucji w Krakowie.

Na stronach internetowych Magicznego Krakowa w serwisie skierowanym do osób niepełnosprawnych znajdują się ogólnodostępne informacje na temat organizacji pozarządowych oraz instytucji działających w środowisku osób niepełnosprawnych. (Tabela nr 1)

TABELA 1.

PRIORYTET 1. Sporządzenie diagnozy w zakresie niepełnosprawności w odniesieniu do społeczności lokalnej Gminy Miejskiej Kraków

ZADANIA	DZIAŁANIA OPERACYJNE	KOSZTY ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	REALIZATOR	UZYSKANE EFEKTY
1. Budowa bazy danych opisujących populację osób niepełnosprawnych	Zbieranie informacji posiadanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe opisujących populację osób niepełnosprawnych	W ramach etatów wydziałów i jednostek UMK	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Świadczeń Socjalnych UMK, GUP, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, MOPS.	<p>Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainicjował współpracę z Instytutem Socjologii UJ w celu przeprowadzenia badań ankietowych osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Badania zostaną przeprowadzone w I kwartale 2005 r. (Zał. Nr 1) - została stworzona baza danych dotycząca organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych (75 oganizacji), - baza danych Zakładów Pracy Chronionej zarówno z terenu Gminy Miejskiej Kraków, jak i z całego województwa małopolskiego. Baza dostępna jest w Referacie ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych (177 Zakładów) <p>Grodzki Urząd Pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzi ewidencję związaną z osobami niepełnosprawnymi poszukującymi pracy w 2004 r. - w referacie obsługi osób niepełnosprawnych zostały zarejestrowane 1762 osoby. - Ogółem w roku sprawozdawczym podjęło pracę 768 osób niepełnosprawnych, - pozyskano (z zakładów pracy chronionej i zakładów otwartego rynku pracy) 555 miejsc pracy. <p>Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzi statystykę dotyczącą liczby i celu przyjętych wniosków w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 2004 r. liczba wniosków wyniosła 7159, - liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 2004 r., - liczby wydanych orzeczeń według przyczyny niepełnosprwaności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia w 2004 r (w załączeniu tabela), - liczby wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej w roku 2004 wydano 3518 legitymacji.

					MOPS prowadzi bazy danych klientów - osób niepełnosprawnych ubiegających się (korzystających) o różne formy pomocy. Łączna ilość pozycji w tych bazach wynosi 16 475.
2. Budowa bazy danych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym	Zebranie informacji na temat funkcjonujących w Gminie Miejskiej Kraków instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym	W ramach etatów wydziałów i jednostek UMK	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, GUP, Wydział Świadczeń Socjalnych UMK, MOPS	<p>Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Została stworzona baza danych dotycząca organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych, baza danych Zakładów Pracy Chronionej zarówno z tereny Gminy Miejskiej Kraków, jak i z całego województwa małopolskiego. Baza dostępna jest w Referacie ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych - w 2004 r. została wydana przez Urząd Miasta Krakowa broszura adresowana do osób niesłyszących zawierająca informacje o numerach faksów oraz adresów e-mail najważniejszych urzędów i instytucji w Krakowie. <p>Grodzki Urząd Pracy prowadzi rejestr zarówno zakładów pracy chronionej, jak i zakładów z otwartego rynku pracy. W tej bazie znajduje się 16 507 pracodawców.</p> <p>MOPS zebrał informację o 50 organizacjach pozarządowych lub instytucjach działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym.</p>
3. Udostępnianie zebranych informacji z zakresu problematyki niepełnosprawności organizacjom, instytucjom, osobom niepełnosprawnym oraz zainteresowanym mieszkańcom wspólnoty samorządowej Gminy Miejskiej Kraków	Podejmowanie współpracy z lokalnymi mediami, prasą, wydawnictwami	W ramach etatów wydziałów i jednostek UMK	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, GUP, Wydział Świadczeń Socjalnych UMK, MOPS	<p>Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamieszczanie informacji z zakresu problematyki niepełnosprawności na stronach internetowych Magicznego Krakowa, - w Referacie ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych na bieżąco są udzielane informacje i porady dla osób niepełnosprawnych. Przy organizacji przedsięwzięć skierowanych do środowiska osób niepełnosprawnych współpracujemy z lokalnymi mediami (15 imprez), - w ramach porad i interwencji Pełnomocnik przyjął 246 osób, Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych rozpatrzył 128 spraw, z jakimi zwróciły się osoby niepełnosprawne, - na bieżąco redagowana jest i uaktualniana strona internetowa osób niepełnosprawnych w portalu Magiczny Kraków. zawiera ona informacje o wydaniach, imprezach organizowanych przez Urząd dla osób niepełnosprawnych. - w 2004 r. w Urzędzie Miasta Krakowa rozpoczęto przygotowania do uruchomienia udźwiękowionych stron internetowych UMK tak, aby mogły być one dostępne dla osób niewidomych i niedowidzących.

				<p>Grodzki Urząd Pracy. Osoby niepełnosprawne są informowane o ich prawach i obowiązkach. Rejestrując się otrzymują informacje dla osób zgłaszających się do rejestracji, w której opisane są uprawnienia i obowiązki osób bezrobotnych. W Urzędzie znajdują się tablice ogłoszeniowe, gdzie umieszczane są i na bieżąco aktualizowane przepisy dotyczące osób niepełnosprawnych poszukujących pracy. Na bieżąco udzielana jest informacja pracodawcom o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o specyfice lokalnego rynku pracy, regulujących go aktach prawnych i przewidywanych zmianach w tym zakresie, jak również organizowane są spotkania pracodawców z osobami niepełnosprwanymi.</p> <p>MOPS Średnio miesięcznie udzielono około 8 500 informacji o prawach i uprawnieniach i rodzajach świadczonej pomocy z zakresu niepełnosprawności</p>
--	--	--	--	---

Priorytet 2 harmonogramu zakładał przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, poprzez powstanie nowych miejsc pracy, poszerzenie zakresu form zatrudnienia, prowadzenie poradnictwa zawodowego oraz szkoleń, które mają na celu zwiększenie potencjału osób niepełnosprawnych. W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej pojawiły się możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Grodzki Urząd Pracy realizował trzy programy, w których wzięło udział osiem osób niepełnosprawnych, legitymujących się statusem bezrobotnego:

- współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Strukturalnego – „Pozytywny bo aktywny”, „Europejska perspektywa”,
- współfinansowany ze środków PHARE – „Europejski start absolwenta”.

Istotnym problemem, z jakim borykają się osoby niepełnosprawne poszukujące pracy jest niemożność znalezienia odpowiedniego zatrudnienia. Obecna sytuacja na lokalnym rynku pracy nie sprzyja zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Dlatego też bardzo ważną rolę odgrywają ośrodki pośredniczące w poszukiwaniach pracy, z jednej strony ułatwiające osobom niepełnosprawnym podjęcie pracy, a z drugiej motywujące pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych. Wiele w tym sektorze udało się zrealizować, szczególnie w zakresie szkoleń i poradnictwa zawodowego, tym niemniej ciągłe zmiany prawa, a szczególnie dotyczące ulg dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne nie sprzyjają pozyskiwaniu nowych miejsc pracy, w zadowalającej ilości. (Tabela nr 2)

Tabela 2.

PRIORYTET 2. Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

ZADANIA	DZIAŁANIA OPERACYJNE	KOSZTY ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	REALIZATOR	UZYSKANE EFEKTY
1. Pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe kierowane do osób niepełnosprawnych	Pozyskiwanie ofert pracy na wolnym rynku pracy w otwartych zakładach pracy, zakładach pracy chronionej	W ramach etatów Grodzkiego Urzędu Pracy	Budżet Wojewody	GUP - zadanie ustawowe	Pozyskano (z zakładów pracy chronionej, jaki i zakładów z otwartego rynku pracy) 555 miejsc pracy.
2. Aktywna polityka pozyskiwania pracodawców służąca tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych	Udzielanie pracodawcom informacji o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych	W ramach etatów Grodzkiego Urzędu Pracy	Budżet Wojewody	GUP - zadanie ustawowe	Na bieżąco jest udzielana informacja o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o specyfice lokalnego rynku pracy, regulacjach prawnych i przewidywanych zmianach w tym zakresie (950 pracodawców). W 2004 r. nawiązano współpracę z pracodawcami spoza Krakowa (27 pracodawców) oferującymi pracę na terenie Krakowa.
	Zwrot pracodawcom kosztów przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych	55 000 zł	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe	MOPS zrealizował umowę z pracodawcą w zakresie zwrotu kosztów przystosowania 1 stanowiska pracy dla 2 osób niepełnosprawnych. Dokonano refundacji kosztów poniesionych przez pracodawcę w wysokości 55 000 zł.
	Zwrot pracodawcom kosztów wynagrodzenia osób niepełnosprawnych	486 050 zł	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe	Dokonano zwrotu kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne dla 121 osób na łączną kwotę 486 050 zł. Realizacja zadania przebiegała w mniejszym niż planowano zakresie, gdyż zadanie to dotyczy wykonania umów zawartych w latach poprzednich (część pracodawców utraciło prawo do refundacji).

	Inspirowanie i organizowanie spotkań pracodawców z osobami niepełnosprawnymi	W ramach etatów Grodzkiego Urzędu Pracy	Budżet Wojewody	GUP - zadanie ustawowe	W roku 2004 zorganizowano 560 spotkań pracodawców z osobami niepełnosprawnymi poszukującymi pracy.
3. Udzielanie pożyczek osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Udzielanie pożyczek osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej	160 000 zł	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe	Udzielono 5 pożyczek dla osób niepełnosprawnych na kwotę 160 000 zł
4. Zlecenie szkoleń zawodowych i przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych	Organizowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych w celu nauki zawodu, przekwalifikowania lub podwyższenia kwalifikacji	342 660 zł	PFRON	GUP - zadanie ustawowe	Dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych oraz poszukujących pracy osób niepełnosprawnych i nie pozostających w zatrudnieniu zorganizowano szkolenia, z których skorzystało ogółem 203 osoby. PFRON, środki unijne i Fundusz Pracy
5. Edukacja osób niepełnosprawnych w zakresie poruszania się po rynku pracy	Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Grodzkim Urzędzie Pracy	W ramach etatów Grodzkiego Urzędu Pracy	Budżet Wojewody	GUP - zadanie ustawowe	Z poradnictwa zawodowego indywidualnego i grupowego skorzystało ok. 500 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Grodzkim Urzędzie Pracy.
	Informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach i obowiązkach	W ramach etatów Grodzkiego Urzędu Pracy	Budżet Wojewody	GUP - zadanie ustawowe	Osoby niepełnosprawne są informowane o ich prawach i obowiązkach. Z porad skorzystało 2600 osób.
6. Promocja nowych form zatrudniania osób niepełnosprawnych	Realizacja krajowego programu aktywizacji zawodowej osób	1608,10 zł.	PFRON	GUP - realizacja programu celowego PFRON	W ramach Programu 1 osoba niepełnosprawna z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności odbyła staż i skorzystała z dofinansowania będącego świadczeniem na rehabilitację zawodową. Niska efektywność programu spowodowana była przede wszystkim:

	niepełnosprawnych pn." JUNIOR"				<p>1. przeciągającymi się formalnościami związanymi z podpisem umowy z PFRON. Umowa podpisana została w kwietniu, kiedy to znaczna część środków finansowych przeznaczonych na staże została już wykorzystana.</p> <p>2. zmianą przepisów - od dnia 1 czerwca 2004 r. zaczęły obowiązywać nowe regulacje prawne. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a program JUNIOR nie został dostosowany do obowiązujących przepisów (Uchwała Nr 26/2004 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 8 września 2004 r.)</p> <p>3. większość zarejestrowanych młodych osób niepełnosprawnych to osoby legitymujące się statusem poszukujący pracy, które nie mogą skorzystać ze staży ze względu na swój status.</p>
7. Informowanie pracodawców i osób niepełnosprawnych o specyfice lokalnego rynku pracy, regulujących go aktach prawnych i przewidywanych zmianach w tym zakresie	Informowanie osób niepełnosprawnych oraz pracodawców o sytuacjach na lokalnym rynku pracy i przewidywanych zmianach w zakresie prawa	W ramach etatów Grodzkiego Urzędu Pracy	Budżet Wojewody	GUP - zadanie ustawowe	Poinformowano 3500 osób niepełnosprawnych i pracodawców.
8. Pozyskiwanie partnerów do tworzenia zakładów aktywności zawodowej oraz warsztatów terapii zajęciowej, dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	5 928 113 zł.	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe, organizacje pozarządowe, instytucje,	W roku 2004 w oparciu o umowę zawartą z organizacją pozarządową utworzono nową placówkę - WTZ na adaptację, której wydano 174 824 zł. Rozszerzono 2 istniejące już WTZ (na adaptację, wyposażenie wydatkowano kwotę 637 408 zł.) W 2004r. zwiększono ilość miejsc w tych placówkach o 52. Koszty działania 12 WTZ, w których uczestniczyły 434 osoby niepełnosprawne wyniosły 5 115 881 zł. Zadanie jest realizowane w oparciu o umowy zawarte z organizacjami pozarządowymi lub instytucjami. Łączne koszty zadania wyniosły 5 928 113 zł.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz do korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustanowionych dla ogółu obywateli – bez względu na przyczynę i stopień niepełnosprawności. W Powiatowym Programie Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych zawarte są zadania zmierzające do tego celu. Zadania te są określone w **priorytecie 3** Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „integracja społeczna osób niepełnosprawnych”. Podjęto wiele działań zmierzających do stworzenia takich warunków by osoby niepełnosprawne mogły samodzielnie funkcjonować w środowisku. Ważnym problemem są istniejące bariery architektoniczne i urbanistyczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, jak i w budynkach użyteczności publicznej, a także bariery transportowe wynikające z niedostatecznego dostosowania infrastruktury komunikacyjnej. Nie wszystkie zadania zapisane w priorytecie 3 udało się zrealizować. Ze skatalogowanych 19 obiektów, w których miały być prowadzone prace związane z likwidacją barier architektonicznych, zrealizowano w roku 2004 - 9. Zadania te były finansowane ze środków budżetowych Gminy Miejskiej Kraków wymienionych w harmonogramie realizatorów. W następnych latach będą sukcesywnie realizowane kolejne zadania w zakresie likwidacji barier architektonicznych w skatalogowanych budynkach.

W ramach priorytetu 3 realizowano również zadania związane z edukacją osób niepełnosprawnych, kształtowania właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych, organizacją imprez integracyjnych, realizowanie programów profilaktyki zdrowotnej, rehabilitacji społecznej – likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, dopłata do zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych, dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, polityki mieszkaniowej, świadczeń społecznych. Rezultatem wymienionych powyżej działań jest podniesienie świadomości społecznej w zakresie właściwych postaw w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, rozszerzenie i zwiększenie dostępności form pomocy kierowanych do osób niepełnosprawnych, podniesienie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im uprawnień i wykorzystania własnego potencjału możliwości, poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do konsumpcji dóbr wyższych, poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych. (Tabela nr 3)

Tabela 3.

PRIORYTET 3. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

ZADANIA	DZIAŁANIA OPERACYJNE	PLANOWANE KOSZTY ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	REALIZATOR	UZYSKANE EFEKTY
1. Przeprowadzanie kampanii medialnych oraz edukacyjnych w zakresie kształtowania właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych	Zorganizowanie programów telewizyjnych, radiowych, publikacje artykułów prasowych	563 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Świadczeń Socjalnych UMK	W roku 2004 została zainicjowana przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji Kampania Parkingowa pod hasłem "Czy naprawdę chciałbyś być na naszym miejscu", mająca na celu zwiększenie kultury kierowców i promowania nie zajmowania miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych oraz uporządkowanie i wypracowanie możliwie najefektywniejszych sposobów egzekwowania praw niepełnosprawnych kierowców (Zał. nr 2).
2. Organizowanie imprez integracyjnych o charakterze konferencji, spotkań, przedsięwzięć sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i innych	Organizowanie lub dofinansowanie imprez integracyjnych o charakterze konferencji, spotkań, przedsięwzięć sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i innych	468 950 zł	PFRON, budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych MOPS - zadanie ustawowe, Wydział Świadczeń Socjalnych UMK,	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych zorganizował 12 imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Udział w tych imprezach wzięło ponad 5000 osób związanych ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. Łączna kwota przeznaczona na ten cel to 137 200 zł. (Zał. nr 3). 1) Zawarto i zrealizowano 73 umowy, w ramach których środki PFRON przeznaczono na realizację około 90 imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych. Udział w tych imprezach wzięło blisko 6 300 osób. Łączna kwota dofinansowania ze środków PFRON wyniosła 330 626 zł. 2) Zorganizowanie konferencji "Wspólna Sprawa" dla 90 osób w tym 7 osób niepełnosprawnych. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele 33 organizacji i instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi. Koszt konferencji ze środków MPS wyniósł 1 124 zł.

3. Pozyskiwanie partnerów społecznych w celu tworzenia sieci wolontariuszy pomagających osobom niepełnosprawnym	Pozyskiwanie partnerów społecznych w celu tworzenia sieci wolontariuszy pomagających osobom niepełnosprawnym	W ramach etatów Referatu Pełnomocnika	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Świadczeń Socjalnych	W celu stworzenia sieci wolontariuszy pomagających osobom niepełnosprawnym nawiązano współpracę z organizacjami pozarządowymi, m.in.. Związek Harcerstwa Polskiego, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Stowarzyszenie KLIKA, Bury Miś, ALTERI, 4 Łapy - Zwazse Wierni. Łącznie pozyskano ponad 100 wolontariuszy.
4. Utworzenie stanowiska informacji oraz platformy internetowej kierowanych do osób niepełnosprawnych	Informacja i poradnictwo	271 304 zł.	PFRON, budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS	Utworzono 12 stanowisk informacyjnych w dzielnicowych Filiach MOPS, na których zatrudniono osoby niepełnosprawne. Osoby te - prawnicy i psychologowie udzielają osobom niepełnosprawnym porad prawnych i psychologicznych. Łącznie z porad tych skorzystało 2 961 osób uzyskując 7 643 porady. Łączne koszty zadania wyniosły 271 304zł (śr. PFRON - w ramach umowy)
	<i>Poradnictwo specjalistyczne (psychiatryczne) w ramach programu "Jesteśmy Razem"</i>	8 665 zł			<i>Wydanie i rozprowadzenie specjalistycznego informatora dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin - 1000 szt. Udzielenie 29 godzin porad dla osób chorych psychicznie. Łączny koszt zadania ze środków MPS wyniósł 8 665zł.</i>
5. Pozyskiwanie partnerów społecznych w celu rozszerzenia środowiskowych form pomocy kierowanych do osób niepełnosprawnych	Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych	5 780 117 zł.	Budżet Gminy Miejskiej Kraków, budżet Wojewody	MOPS - zadanie ustawowe	1) 2 288 osobom niepełnosprawnym udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych na kwotę 5 297 677 zł. W zakresie tych usług wykonane były usługi gospodarcze i pielęgnacyjne oraz usługi higieniczno-terapeutyczne. 2) 164 osobom niepełnosprawnym udzielono pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 429 800 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności klienta. 3) 12 osobom niepełnosprawnym udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych w kwocie 52 640 zł. Łącznie koszty zadania wyniosły 5 780 117 zł. Poziom realizacji zadania wyznaczony został w oparciu o możliwości finansowe Gminy Miejskiej Kraków oraz o wysokości dotacji otrzymywanych z budżetu państwa.
6. Pozyskiwanie partnerów	Utworzenie oraz dofinansowanie	2 390 800 zł.	Budżet Gminy Miejskiej Kraków,	MOPS - zadanie ustawowe	1) Utworzono we współpracy z Fundacją Hamlet 1 mieszkanie chronione dla 4 osób niepełnosprawnych. Roczna dotacja MOPS w tym zakresie - 9 400 zł.

społecznych w celu utworzenia mieszkań chronionych i ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych	działalności mieszkań chronionych oraz ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych		budżet Wojewody		2) 301 osób niepełnosprawnych korzysta z 11 środowiskowych domów samopomocy - z których 3 przeznaczone są dla 102 osób z chorobą psychiczną a 8 dla 199 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Dotacja MOPS w tym zakresie wyniosła - 2 336 200 zł. 3) W 2 ośrodkach wsparcia korzysta z pomocy 20 osób niepełnosprawnych. Dotacja MOPS w tym zakresie - 45 200 zł. Łączna ilość osób objętych pomocą 325. Łączne koszty zadania wyniosły 2 390 800 zł. Poziom realizacji zadania wyznaczony został w oparciu o możliwości finansowe Gminy Miejskiej Kraków oraz o wysokość dotacji otrzymywanych z budżetu państwa.
7. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w celu rozwijania umiejętności społecznych oraz poprawy psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawnych	Udzielanie dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	1 951 233 zł.	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe	Rozpatrzone 3 238 wniosków osób niepełnosprawnych, około 500 osób złożyło rezygnację, zatem z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych skorzystało 2 786 osób niepełnosprawnych oraz 812 opiekunów. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wynosi 1 951 233 zł.
8. Realizacja programu profilaktyki zdrowotnej osób niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością w ramach "Pilotażowego Programu Ochrony Zdrowia"	Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci niepełnosprawnych	50 520	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Wydział Spraw Społecznych UMK, zakłady opieki zdrowotnej	Wydział Spraw Społecznych w roku 2004 realizował następujące programy profilaktyczne dla dzieci niepełnosprawnych w ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia "Zdrowy Kraków 2004-2006" 1. Autorski program rehabilitantów, psychologów, logopedów dla dzieci niepełnosprawnych - Uniwersytecki Szpital Dziecięcy, 2. Program dla dzieci i młodzieży z autyzmem - NZOZ Ośrodek dla Osób z Autyzmem, 3. Program profilaktyki stomatologicznej dla dzieci niepełnosprawnych, 4. Program profilaktyczny ADHD - NZOZ Wielospecjalistyczne Centrum Medyczne, 5. Padaczka, zdrowie, edukacja - NZOZ Wielospecjalistyczne Centrum Medyczne. W sumie w programach wzięło udział 332 dzieci.

9. Skatalogowanie potrzeb w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych i sukcesywna likwidacja barier	Stworzenie bazy danych budynków komunalnych wymagających likwidacji barier architektonicznych	W ramach etatów Wydziałów i jednostek organizacyjnych UMK	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS, Wydział Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego, ZBK	1. W bazie danych MOPS znajduje się 12 budynków wymagających likwidacji barier architektonicznych. 2. Wydział Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego skatalogował placówki służby zdrowia wymagające likwidacji barier architektonicznych, 3. Zarząd Budynków Komunalnych skatalogował budynki użyteczności publicznej należące do Gminy Miejskiej Kraków wymagające likwidacji barier architektonicznych
	Likwidacja barier w DPS, ul. Łanowa 43b	53 452 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS	Remont posadzek kuchni oraz korytarza na 3 kondygnacjach, dostosowanie sanitariatów na 2 kondygnacjach dla potrzeb 45 osób niepełnosprawnych. Łączny koszt zadania 53 452 zł.
	Likwidacja barier w DPS, ul. Nowaczyńskiego1	45 133 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS	Modernizacja 3 łazienek, opracowanie projektu budowy dodatkowych łazienek w miejscu pokoi mieszkalnych dla 204 osób niepełnosprawnych. Łączny koszt zadania 45133 zł
	Likwidacja barier w DPS, ul. Łanowa 41b	19 995 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS	Wymiana wykładziny na antypoślizgową wraz z wymiana posadzek w 2 pokojach dziennych dla 93 osób niepełnosprawnych. Łączny koszt zadania 19 995 zł.
	Likwidacja barier w DPS, ul. Kluzeka 6	249 984 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS	Modernizacja szybu, wymiana urządzenia dźwigowego, wykonanie podjazdu do budynku, adaptacja pomieszczenia na łazienkę, wymiana posadzek w pom. terapii i holu na posadzki antypoślizgowe dla 100 osób niepełnosprawnych. Łączny koszt zadania 249 984 zł.
	Likwidacja barier w : Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Filia nr 5 ul. Praska 52, Radzie Dzielnicy VIII Miasta Krakowa, Bibliotece Podgórskiej, Domu Kultury "Podgórze"	90 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	MOPS	Zadanie wycofane z budżetu z uwagi na brak możliwości budowy dźwigu z kabiną spełniającą warunki dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich w istniejącej wolnej przestrzeni klatki schodowej

	Likwidacja barier w : NZOZ-ach przy ul. Bątyckiej 3, ul. Nałkowskiego 1, ul. Kutrzeby 4, ul. Wysłouchów 43, ul. Białoruska 15, ul. Batorego 3, ul. Ułanów 29a, ul. Strzelców 15, os. Urocze, os. II Płk. Lotniczego	84 778,54 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	ZBK	Zadanie ograniczone w realizacji do wykonania pochylni przy trzech budynkach Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. W ramach tego zadania zrealizowano dla niepełnosprawnych przy budynkach: 1. ul. Wysłouchów 43, 2. os. 2 Pułku Lotniczego 22, 3. ul. Kutrzeby 4
	Likwidacja barier w Zespole Szkół Specjalnych Nr 11 al. Dygasińskiego 25	79 410 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Zespół Ekonomiki Oświaty Kraków Południe	W ramach likwidacji barier architektonicznych wykonano posadzki antypoślizgowe i oporęczowanie na korytarzach i salach lekcyjnych
	Likwidacja barier w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym Nr 4 ul. Wietora 10	270 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	SOS-W Nr 4	W ramach likwidacji barier architektonicznych wybudowano windę
	Likwidacja barier w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym Nr 5 ul. Św. Stanisława 10	200 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	SOS-W Nr 5	W ramach likwidacji barier architektonicznych wybudowano windę
	Likwidacja barier w Zespole Szkół Specjalnych Nr 6 ul. Ptaszyckiego 9	69 720 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Zespół Ekonomiki Oświaty Kraków Wschód	W ramach likwidacji barier architektonicznych wymieniono posadzkę na antypoślizgową, oporęczowano korytarze, wymieniono drzwi wewnętrzne, zmodernizowano sale zajęć, opracowano projekt windy i maszynowni wraz z robotami adaptacyjnymi oraz doбором urządzeń dźwigowych.
10. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym	Realizacja uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie	W ramach etatów Wydziału	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Wydział Mieszkalnictwa UMK	W budynkach nabytych przez Gminę Miejską Kraków w roku 2004 znalazło się 7 mieszkań przystosowanych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w tym: 3 lokale w budynku przy ul. Borkowskiej 7, 2 lokale w budynku przy ul.

mieszkań z mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków	wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków.	Mieszkalnictwa UMK			Sołtysowskiej 10c, 2 lokale w budynku przy os. Kościuszkowskim 1. Wśród wniosków złożonych przez rodziny, które w roku 2004 otrzymały skierowanie do zawarcia umowy najmu lokalu w zasobie mieszkaniowym Gminy Miejskiej Kraków, znalazło się 49 osób z orzeczoną niepełnosprawnością. Pomocy mieszkaniowej udzielono im z tytułu: niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych - 41 osób, zamiany na lokal równorzędny położony na niższej kondygnacji - 2 osoby, zamiana mieszkania na lokal większy - 4 osoby, rozkwaterowanie do dwóch mniejszych lokali - 1 osoba, potwierdzenie uprawnień do zajmowanego lokalu - 1 osoba.
	Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych	2 328 569 zł	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe	1) Na likwidację barier w komunikowaniu się wydano kwotę 1 375 728 zł, z której skorzystało 387 osób. 2) Z dofinansowania do likwidacji barier technicznych skorzystały 324 osoby, którym wypłacono łącznie 125 898 zł. 3) Pomoc w likwidacji barier architektonicznych uzyskały 157 osoby, wypłacono dofinansowania w kwocie 826 943zł. Łącznie 868 osób niepełnosprawnych otrzymało pomoc w zakresie powyższego zadania na łączną kwotę 2 328 569 zł.
11. Likwidacja barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	Dofinansowanie transportu osób niepełnosprawnych	1 590 550 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Wydział Świadczeń Socjalnych UMK - zadanie ustawowe	1. Wydano 2645 legitymacji uprawniających do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej osobom niepełnosprawnym. 2. Wydano 2034 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym uprawniających do niestosowania się do niektórych znaków drogowych zgodnie z ustawą prawo o ruchu drogowym. 3. Na terenie Gminy Miejskiej Kraków zanotowano 450 osób niepełnosprawnych, korzystających wielokrotnie z przewozów środkami transportowymi przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich. Zanotowano łączną ilość zgłoszeń obsłużonych 22 127, w tym zbiorowych 11 315. Łącznie przewieziono 46 857 osób, w tym na wózkach inwalidzkich 14 697. Ponadto zabezpiecza się środki na dowóz dzieci autystycznych na zajęcia hipoterapii, które uczęszczają do Ośrodka dla osób z autyzmem w Krakowie przy ul. Szopkarzy 8. 4. Zakupiono busa przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.
12. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny	Udzielanie dofinansowania do zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego	2 312 989 zł	PFRON	MOPS - zadanie ustawowe	Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych otrzymały 2 116 osoby w łącznej kwocie 2 258 014 zł. Udzielono też dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny instytucjom, które prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych na kwotę 54 975 zł (13 umów). Łączny koszt zadania 2 312 989 zł.

13. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, tworzenie tzw. ognisk wczesnego wspomagania dzieci	Dowóz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół	1 262 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków, budżet Wojewody	Wydział Edukacji UMK - zadanie ustawowe	1. Liczba dzieci dowożonych w roku szkolnym 2003/2004 to 400 osób. 2. Powołano 5 trzyletnich szkół przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, powiększono ofertę edukacyjną w zakresie możliwości kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych w zawodach sprzedawcy, technolog robot wykończeniowych. 3. W zakresie tak zwanego wczesnego wspomagania rozwoju dziecka wydano w roku szkolnym 105 opinii. Zadanie to jest realizowane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne i Zespoły Diagnostyki i Terapii funkcjonujące w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Nieśłyszących oraz Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących. Liczba oddziałów integracyjnych w szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2004/05 wynosiła 298 a uczniów niepełnosprawnych 1 473.
	Utworzenie czterech ognisk wczesnego wspomagania dziecka	12 160 zł	Budżet Wojewody	Wydział Edukacji UMK	
	Finansowanie szkół i placówek specjalnych oraz klas integracyjnych w szkołach ogólnodostępnych	12 516 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Wydział Edukacji UMK - zadanie ustawowe	
14. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej dla osób niepełnosprawnych	15 703 527 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków, budżet Wojewody	MOPS - zadania ustawowe	Udzielono pomocy finansowej i rzeczowej 5 424 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 15 703 527 zł. Poziom realizacji zadania wyznaczony został w oparciu o możliwości finansowe Gminy Miejskiej Kraków oraz o wysokość dotacji otrzymywanych z budżetu państwa, a także zmiany w obowiązujących przepisach.
	Zapewnienie całodobowej opieki i pomocy osobom niepełnosprawnym	47 068 306 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków, budżet Wojewody	MOPS - zadanie ustawowe	2 247 osób niepełnosprawnych zapewniono całodobową opiekę i pomoc w 18 DPS. Łączne koszty zadania 47 068 306 zł (Dodatkowo poniesiono wydatki inwestycyjne w wysokości 3 247 876 zł) Poziom realizacji zadania wyznaczony został w oparciu o możliwości finansowe Gminy Miejskiej Kraków oraz o wysokość dotacji otrzymywanych z budżetu państwa.

Osiągnięcie wysokiej efektywności świadczonej pomocy osobom niepełnosprawnym wymaga podjęcia działań zmierzających do skoordynowania pracy służb, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Zadania takie zostały określone w **priorytecie 4** „zapewnienie właściwych warunków realizacji zadań pomocy osobom niepełnosprawnym”. W tym segmencie szczególny nacisk został położony na organizację szkoleń, zarówno tych, które podnoszą kwalifikacje pracowników Magistratu, oraz służb miejskich, jak i przygotowujących członków organizacji pozarządowych do pozyskiwania funduszy unijnych.

W kursie języka migowego I stopnia wzięło udział 60 pracowników Magistratu, z różnych wydziałów i komórek organizacyjnych, którzy w codziennej pracy mają bezpośredni kontakt z petentami. Efektem tego przedsięwzięcia jest podniesienie poziomu świadczonych przez Urząd Miasta Krakowa usług w zakresie osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu. Dodatkowo osoby, które ukończyły kurs podstawowy języka migowego wzięły udział w szkoleniu dotyczącym problematyki osób głuchoniewidomych, mających sprzężoną jednoczesną dysfunkcję słuchu i wzroku.

Bardzo ważną inicjatywą, która została sfinalizowana w 2004 roku było powołanie w strukturach Rad Dzielnic Konsultantów ds. Osób Niepełnosprawnych. Stworzyło to możliwość koordynacji zadań związanych ze środowiskiem osób niepełnosprawnych na poziomie Dzielnic, pomoc w rozwiązywaniu problemów życia codziennego ludzi niepełnosprawnych zamieszkujących w danej dzielnicy Krakowa. We wszystkich Dzielnicach Krakowa powołano Konsultantów ds. Osób Niepełnosprawnych.

Wejście Polski do Unii Europejskiej otworzyło nowe możliwości pozyskiwania środków finansowych na realizację programów przeznaczonych dla środowiska osób niepełnosprawnych. Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych na bieżąco informuje organizacje pozarządowe działające w środowisku osób niepełnosprawnych o programach unijnych skierowanych bezpośrednio do tego środowiska na podstawie informatora europejskiego opracowywanego przez Wydział Strategii i Rozwoju Miasta. Ponadto w ramach III edycji Konferencji „Europa Bez Barrier” organizowanej przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych prowadzone były warsztaty, podczas których trenerzy wraz z uczestnikami Konferencji (czterdzieści organizacji pozarządowych) wypełniali wnioski do programu Europejskiego Funduszu Strukturalnego. (Tabela nr 4)

Tabela 4.

PRIORYTET 4. Zapewnienie właściwych warunków realizacji zadań pomocy osobom niepełnosprawnym

ZADANIA	DZIAŁANIA OPERACYJNE	KOSZTY ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	REALIZATOR	UZYSKANE EFEKTY
1. Koordynacja i korelacja działań organizacji pozarządowych funkcjonujących na polu pomocy osobom niepełnosprawnym	Organizowanie szkoleń dla organizacji pozarządowych, konferencji, sympozjów	6 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych	W roku 2004 w ramach szkoleń zorganizowano III Konferencję "Europa bez Barrier", której głównym celem było przybliżenie organizacjom pozarządowym działającym w środowisku osób niepełnosprawnych programów pomocowych. Przedstawione zostały programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, oraz programy unijne, w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego. Z warsztatów skorzystało 40 organizacji (Zał. nr 4).
2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań pomocy osobom niepełnosprawnym	Występowanie z wnioskami do Unii Europejskiej i PFRON w celu pozyskania środków finansowych	20 000 zł	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	GUP	Grodzki Urząd Pracy realizuje następujące programy: 1. współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Strukturalnego "Pozytywny bo aktywny", "Europejska perspektywa". 2. współfinansowany ze środków PHARE - "Europejski start absolwenta".
3. Podniesienie profesjonalizmu służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych	Organizowanie szkoleń dla pracowników Wydziałów i jednostek organizacyjnych UMK	23 650 z	Budżet Gminy Miejskiej Kraków	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi	W roku 2004 przeprowadzono dwa szkolenia dla pracowników Magistratu: 1. Kurs języka migowego, stopień podstawowy, (60 osób), 2. Szkolenie w zakresie problematyki osób głuchoniewidomych (70 osób). Informacje na ten temat zostały umieszczone na stronach internetowych Magicznego Krakowa. 3. Z inicjatywy Pełnomocnika w ramach szkoleń BHP prowadzone są szkolenia dla kierowców i motorniczych z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym korzystającym z taboru Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. 4. Aby ułatwić osobom niepełnosprawnym dostęp do informacji oraz umożliwić zgłaszanie problemów we wszystkich dzielnicach Gminy Miejskiej Kraków zostali powołani konsultanci ds. osób niepełnosprawnych. 5. Powołanie Zespołu Koordynacyjnego, w skład którego wchodzi osoby niepełnosprawne do współpracy z Zarządem Dróg i Komunikacji (Zał. Nr 5)

Zakończenie

Propozycje zawarte w programie zdefiniowały cele uznane za priorytetowe dla lokalnej polityki społecznej, oraz zdefiniowały działania służące ich realizacji. Podejmowane w ramach programu działania zostały zaprojektowane z myślą o osobach niepełnosprawnych zamieszkujących Gminę Miejską Kraków i mają przyczynić się do rozwiązania konkretnych problemów właśnie tych osób w oparciu o zidentyfikowane zasoby infrastrukturalne, organizacyjne i ludzkie.

Analizując ten materiał, który przedstawia wykonanie zaplanowanych na rok 2004 działań w obszarze szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, można zauważyć, że priorytety i zadania realizowane w ramach tych priorytetów zostały nakreślone prawidłowo. Powodzenie działań zależy w głównej mierze od odpowiedniego zaplanowania montażu finansowego (środki PFRON, gminne i poza sferą finansów publicznych). Niestety w 2004 roku zbyt skromnie angażowane były środki, które pozostają poza sferą finansów publicznych, szczególnie te pozyskiwane z programów unijnych. Tym niemniej większość założeń programowych zawartych w harmonogramie na 2004 rok została zrealizowana, część z przedsięwzięć rozpoczętych w roku 2004 zostanie kontynuowana w roku 2005 (np. badania ankietowe wśród osób niepełnosprawnych zamieszkujących Gminę Miejską Kraków). Wiele działań prowadzi do poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków, są to jednak w większości zadania ustawowe zagwarantowane w Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz innych przepisach odnoszących się do pomocy społecznej, edukacji, ochronie zdrowia, zagospodarowania przestrzennego, trzeba bardziej wykraczać poza ten obszar i szukać nowych rozwiązań.

W sprawozdaniu przedstawione są również zadania, które wykraczają poza ustawowe obszary. Ich realizacja była wynikiem inicjatyw podejmowanych przez różne struktury organizacyjne Urzędu Miasta Krakowa bardzo często we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Miejskiej Kraków. Organizacje osób niepełnosprawnych czynnie włączyły się w realizację przedsięwzięć i inicjatyw skierowanych do środowiska (Zał. Nr 6). Utrzymywanie stałego kontaktu z tymi organizacjami związane jest również ze stałymi konsultacjami dotyczącymi kwestii istotnych dla środowiska osób niepełnosprawnych.

W aneksie do Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2006, zawierającym harmonogram działań na rok 2005, wykorzystując spostrzeżenia z wykonania Programu w roku 2004 będą uwzględnione zadania, aby mocniej powiązać ze sobą działania w różnych obszarach, pokusić o odejście od stereotypowych rozwiązań, na rzecz pomysłów oryginalnych i adekwatnych do lokalnych potrzeb, odnosząc to do szeroko rozumianej aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Załączniki

1. Budowa bazy danych populacji osób niepełnosprawnych..
2. Akcja Parkingowa.
3. Imprezy organizowane przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych.
4. III Konferencja „Europa bez barier”.
5. Zespół Konsultacyjny ds. współpracy z Zarządem Dróg i Komunikacji
6. Współpraca z Organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Załącznik nr 1.

Budowa bazy danych populacji osób niepełnosprawnych

Jest to ogromne przedsięwzięcie, którego celem jest skatalogowanie w formie elektronicznej wszystkich danych związanych z populacją osób niepełnosprawnych w Krakowie. Pozwoli to w przyszłości na lepsze wykorzystanie środków finansowych, planowanie inwestycji, likwidację barier architektonicznych, lepszą organizację oświaty na różnych szczeblach i maksymalizację działań w celu poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych w naszym mieście.

W przedsięwzięciu tym pomaga nam Uniwersytet Jagielloński - Instytut Socjologii. Pani dr Małgorzata Leśniak - pracownik naukowy Instytutu opracowuje ankiety, które staną się narzędziem zebrania maksymalnych ilości danych i będą w przyszłości podstawą opracowania bazy danych populacji osób niepełnosprawnych.

Załącznik nr 2.

Akcja Parkingowa

Kampania parkingowa jest akcją ogólnopolską, zainicjowaną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji skierowaną do sprawnych kierowców. Akcja ma na celu zwiększenie kultury kierowców i promowanie niezajmowania miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych, tzw. kopert przez pełnosprawnych kierowców, a ponadto uporządkowanie i wypracowanie możliwie najefektywniejszych sposobów egzekwowania praw niepełnosprawnych kierowców.

Do udziału w Akcji Parkingowej Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji zaprosiło licznych partnerów z całej Polski – urzędy, stowarzyszenia i fundacje. W Krakowie do akcji przystąpił Urząd Miasta Krakowa. Obok programu likwidacji barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, należących do Gminy Miejskiej Kraków, Magistrat postanowił włączyć się w kampanię parkingową. Początkiem Akcji Parkingowej w całej Polsce były konferencje prasowe organizowane w dniu 10 września 2004 roku, we wszystkich miastach, które przystąpiły do programu. W naszym mieście konferencja odbyła się na parkingu przed siedzibą Magistratu. Do współpracy zostały zaproszone jednostki miejskie: Straż Miejska, Zarząd Dróg i Komunikacji, Zarząd Gospodarki Komunalnej, Komenda Policji oraz stowarzyszenia: Fundacja Aktywnej Rehabilitacji, Towarzystwo do Walki z Kalectwem, Polski Związek Inwalidów Narządu Ruchu, Fundacja „Ikar”, działające w środowisku osób niepełnosprawnych skupiające przede wszystkim ludzi z dysfunkcjami narządu ruchu. Przedstawione zostały dotychczasowe działania miasta w ramach wyznaczania miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych i ich kontroli, działania prewencyjne Straży Miejskiej i Policji, jak również opinie osób niepełnosprawnych mających problemy z poruszaniem się. W trakcie konferencji zostały przedstawione narzędzia promocji: spot telewizyjny i radiowy, ulotki, plakaty, które w okresie trwania akcji (wrzesień, październik ubiegłego roku) były narzędziem przekazu. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji udostępniło nieodpłatnie tramwaj, który został oklejony logiem i hasłem akcji. Dokładny opis całego przedsięwzięcia wraz z materiałami reklamowymi został umieszczony na portalach internetowych: Magicznego Krakowa (www.krakow.pl), Gazety Wyborczej (www.gazeta.pl), organizacji pozarządowych (www.ngo.pl) i integracji (www.niepelnosprawni.info). Spot telewizyjny ukazywał się w programie 3 Telewizji Polskiej i TVN Turbo.

W ramach Kampanii przeprowadziliśmy kilka akcji. Najważniejszą z nich był Happening zorganizowany przy Centrum Handlowym M-1 10 września ubiegłego roku. Podczas trwania

akcji rozpowszechniane były przez obsługę Biura Strefy Parkowania (firmy monitorującej miejsca parkingowe w centrum Krakowa) i harcerzy ze Związku Harcerstwa Polskiego plakaty i ulotki promujące kampanię.

Ubiegłoroczna edycja Ogólnopolskiej Akcji Parkingowej została zakończona 1 grudnia 2004 r. W sumie udało nam się rozprowadzić ok. 5000 ulotek. Wszystkie podmioty, które wzięły udział w Kampanii wyraziły gotowość pomocy w następnych edycjach akcji.

Załącznik nr 3.

Imprezy organizowane przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Referat ds.

Problematyki Osób Niepełnosprawnych

Zakończenie Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych

Impreza odbyła się w sali balowej Centrum Kultury im. Cypriana Kamila Norwida - współorganizatora imprezy. Składała się z trzech części: dla najmłodszych dzieci, dla młodzieży i bal dla dorosłych pt. „Zatańcz ze mną”.

W części poświęconej najmłodszym dzieciom i młodzieży uczestniczyły dzieci z Przedszkoli Integracyjnych, Zespołów Szkół Specjalnych i Domów Pomocy Społecznej. Wśród śmiechu i zabaw upłynął dzieciom cały dzień, wieczorem zaś na parkiecie królowały dorosłe osoby niepełnosprawne. Przy dźwiękach muzyki bawiły się osoby niepełnosprawne wespół z osobami zdrowymi, zabawę uświetniły pokazy tancerzy na wózkach i różne konkursy. Zabawę prowadzili zawodowi wodzireje. W imprezie uczestniczyła Pani Stanisława Urbaniak, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa.

Koncerty w Magistracie

Cykl koncertów organizowanych w Magistracie dla emerytów, rencistów, ludzi niepełnosprawnych i bezrobotnych rozpoczął się w grudniu 2003 roku. W styczniu odbył się koncert Orkiestry Solvayu, w lutym Simfoniety Cracoviensis. Następne będą realizowane już na dziedzińcu Magistratu w miesiącach letnich

Dzień Kobiet

W dniu 15 marca 2004 roku w studiu S-3 Radia Kraków przy al. Słowackiego z okazji Dnia Kobiet odbyło się spotkanie zorganizowane dla kobiet związanych ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. Podczas spotkania, oprócz występów artystycznych, była również możliwość skorzystania z porad kosmetyczki, projektantki mody, charakteryzatorki filmowej oraz zabiegi manicure. Stronę artystyczną uświetniły występy wielu znanych artystów krakowskich. Każda kobieta z okazji swojego święta otrzymała upominek – kosmetyk.

W uroczystość wziął udział Prezydent Miasta Krakowa Prof. Jacek Majchrowski.

Wielkanoc 2004 w Urzędzie Miasta Krakowa

Po raz drugi zorganizowano Spotkanie Wielkanocne Prezydenta Miasta Krakowa z ludźmi niepełnosprawnymi, bezdomnymi i bezrobotnymi. W Holu Kamiennym odbywała się część artystyczna, w której zaprezentowali się między innymi: Kwartet Con Gusto, dzieci ze szkoły specjalnej z Jasełkami, wiersze recytowała Bożena Adamkówna, piosenki wykonał Zbigniew Gniewaszewski. Następnie goście w towarzystwie Prezydenta Miasta Krakowa Prof. Jacka Majchrowskiego i Jego Eminencji Kardynała Franciszka Macharskiego udali się na Wielkanocny Poczęstunek. Przy pięknie zastawionych stołach złożyliśmy sobie życzenia, a podczas pożegnania każdy z uczestników otrzymał żywnościową paczkę.

III Cracovia Maraton

W dniu 8 maja 2003 roku już po raz trzeci odbył się III Cracovia Maraton, zorganizowany przez Urząd Miasta Krakowa oraz Fundację „Z biegiem Wisły”. Na starcie maratonu stanęło prawie 1147 osób, wśród nich 15 niepełnosprawnych. Patronat honorowy nad Maratonem objął Prezydent Miasta Krakowa Prof. Jacek Majchrowski, który rozpoczął zawody.

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych włączył się w organizację Maratonu w zakresie startu osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne startowały w trzech kategoriach kobiet i mężczyzn:

- Hand Bike (wózek o ręcznym napędzie łańcuchowym);*
- Rim Push (wózek sportowy);*
- Active Wwheelchair (wózek aktywny).*

Niepełnosprawni zawodnicy, którzy przyjechali na Cracovia Maraton są polską elitą niepełnosprawnych maratończyków na wózkach. Wszyscy uczestnicy Cracovia Maraton w kategorii osób niepełnosprawnych otrzymali nagrody, a ponadto rozlosowano nagrodę specjalną ufundowaną przez sponsora imprezy – sportowy wózek inwalidzki.

II Przegląd Teatralno – Muzyczny „o Buławę Lajkonika”

W dniach 11 – 14 maja 2004 roku odbył się przegląd zespołów artystycznych osób niepełnosprawnych organizowany przez Urząd Miasta Krakowa (Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych) oraz Centrum Młodzieży im dr H. Jordana. Na scenie kina „Paradox” prezentowało się 30 zespołów i solistów z przedszkoli i szkół integracyjnych, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, warsztatów terapii zajęciowej, domów

pomocy społecznej oraz stowarzyszeń. Pokazy taneczne, wokalne, muzyczne oraz różnych form teatralnych odbywały się przed publicznością i jury.

V Krakowski Tydzień Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków wzajemnością ”

1 – 6 czerwca 2004 roku

W imprezach wzięły udział setki osób niepełnosprawnych - dzieci, młodzieży i dorosłych. Tydzień ten był prawdziwym świętem tych osób i ich pełnosprawnych przyjaciół. Poprzez uczestnictwo w wielu imprezach mogli pokazać, że niczym nie różnią się od swoich zdrowych rówieśników. Ich wyczyny w sporcie – koszykówka na wózkach, szermierka na wózkach, pływanie, czy też szachy były na bardzo wysokim poziomie. Wszystkie imprezy zostały zorganizowane w centralnych punktach miasta, tak aby jak największa ilość osób mogła w nich wziąć udział. Wielką atrakcją, podobnie jak w roku poprzednim, cieszyły się rejsy statkiem po Wiśle, z których skorzystało w tym roku około 1200 osób. Oprócz niewątpliwych walorów krajobrazowych, uczestnicy rejsów mogli wykazać się talentem malarskim biorąc udział w konkursie „Las w oczach dzieci”. Zakończenie V Tygodnia Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z Wzajemnością” było połączone z Otwartym Dniem Magistratu. Osoby odwiedzające w tym dniu Magistrat mogły zapoznać się z pracą Pełnomocnika i Referatu ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych, zapoznać się z nowinkami z dziedziny sprzętu ortopedycznego, jak również wziąć udział w aukcji prac plastycznych dzieci niepełnosprawnych.

II Festiwal Talentów

Po raz drugi zorganizowaliśmy Integracyjny Festiwal Talentów, którego głównym celem jest wyłonienie utalentowanych, nieznanych szerszej publiczności śpiewających artystów. Laureatki zeszłorocznego Festiwalu zostały zaproszone do udziału w Festiwalu Piosenki Studenckiej, który wygrały w kategorii osób niepełnosprawnych. W tym roku formuła Festiwalu została rozszerzona i objęła również młodzież ze szkół gimnazjalnych i średnich. Część konkursowa odbyła się w 19 września 2004 roku na dziedzińcu Radia Kraków. Wzięło w niej udział czterdziestu uczestników. Koncert Laureatów odbył się na Krakowskim Rynku, podczas Krakowskich Dni Zdrowia 27 września 2004 roku.

Dni Rehabilitacji

Po raz pierwszy 25 września 2004 roku na Krakowskim Rynku, podczas Krakowskich Dni Zdrowia, zorganizowano Dni Rehabilitacji. Zaproszono do udziału firmy dystrybuujące sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny, organizacje zajmujące się rehabilitacją osób niepełnosprawnych, Medyczne Studium Masażu Leczniczego. Mieszkańcy Krakowa w sposób praktyczny mogli zapoznać się z najnowszym sprzętem ortopedycznym, nowymi metodami rehabilitacji i nowinkami w zakresie masażu leczniczego.

„Mikołaj” w hali Wisły

Wspólnie z Kancelarią Prezydenta oraz Wydziałem Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego, Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych zaangażował się w organizację „Mikołaja” w Hali Wisły w dniu 3 grudnia 2004 roku. Patronat nad imprezą objął Prezydent Miasta Krakowa Prof. Jacek Majchrowski. Wspólnie z dziećmi z Domów Dziecka będzie się bawiło 189 dzieci niepełnosprawnych ze Stowarzyszeń, Fundacji działających w środowisku osób niepełnosprawnych, jak również Domów Pomocy Społecznej. Program składał się z bloku artystycznego, wspólnej zabawy i mikołajkowych paczek.

Oplątek w Magistracie

Kontynuując tradycje spotkań przedświątecznych Prezydenta Miasta z ludźmi niepełnosprawnymi, bezrobotnymi i bezdomnymi zorganizowaliśmy w dniu 21 grudnia 2004 roku Spotkanie Oplątkowe w Magistracie. Podzielone było ono na dwie części: pierwsza część artystyczna odbywająca się w Hallu Kamiennym, w której wystąpili znani krakowscy artyści i druga część w sali Portretowej przy pięknie udekorowanym i suto zastawionym stole dzieliliśmy się opłatkiem. Życzenia świąteczne wszystkim zgromadzonym składali Zastępca Prezydenta Miasta Pani Stanisława Urbaniak i Biskup Kazimierz Nycz. Rozdaliśmy 400 paczek żywnościowych dla najbardziej potrzebujących.

Opłatek dla Dzieci z Domów Pomocy Społecznej

W dniu 22 grudnia 2004 roku odbyło się Spotkanie Wigilijne w Domach Pomocy Społecznej przy ulicy Łanowej 41b i 43a. W spotkaniu z niepełnosprawnymi dziećmi zamieszkującymi obie placówki udział wzięli: Pani Stanisława Urbaniak - Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa, Pan Jacek Bednarczyk - Dyrektor Wydziału Świadczeń Socjalnych i Pana Bogdan Dąsal - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych. W trakcie spotkania oprócz tradycyjnych życzeń, wręczane były dzieciom paczki świąteczne. Spotkanie zostało zorganizowane z myślą o tych dzieciach, które ze względu na swoją chorobę, nie mogą brać udziału w organizowanych tak licznie w okresie mikołajkowym, imprezach.

Załącznik nr 4.

III Konferencja „Europa bez barier”

W dniu 14 października 2004 roku w Międzynarodowym Centrum Kultury po raz trzeci została zorganizowana konferencja „Europa bez barier”. Trzecia edycja była poświęcona programom pomocowym skierowanym do środowiska osób niepełnosprawnych. Przedstawione zostały programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz programy unijne, w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego. Konferencja została podzielona na dwie części: blok informacyjny – w którym prelegenci przedstawili szczegółowo wszystkie programy i blok praktyczny – w którym trenerzy wraz z uczestnikami konferencji wypełniali wnioski do programu Europejskiego Funduszu Społecznego. W konferencji „Europa bez barier” wzięło udział 36 organizacji działających w środowisku osób niepełnosprawnych.

Załącznik nr 5

Zespół konsultacyjny ds. współpracy z Zarządem Dróg i Komunikacji

W związku z postulatami organizacji osób niepełnosprawnych dotyczącymi przyszłych inwestycji infrastrukturalnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków (inwestycje celu publicznego oraz inwestycje dotyczące obiektów użyteczności publicznej) i możliwości konsultowania ich ze środowiskiem osób niepełnosprawnych w zakresie dostosowania infrastruktury do ich potrzeb, został powołany roboczy zespół konsultacyjny ds. współpracy z Zarządem Dróg i Komunikacji. W skład zespołu weszli:

- Jan Ortyl – koordynator Zespołu, Prezes Polskiego Związku Niewidomych, członek Powiatowej Społecznej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych,*
- Krystyna Balicka – Ogólnopolski Związek Inwalidów Narządu Ruchu*
- Andrzej Kopeć – Polski Związek Głuchych, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych,*
- Wojciech Talaga – Stowarzyszenie Inwalidów Narządu Ruchu „IKAR”, Automobilklub Krakowski,*
- Józef Góralczyk – Towarzystwo Walki z Kalectwem.*

Zadaniem Zespołu będzie udział i konsultacja na każdym etapie inwestycji, zarówno ich przygotowania, jak i realizacji.

Pierwszą sprawą, nad którą pracował Zespół była przebudowa Ronda Mogilskiego i przystosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tej sprawie odbyły się dwa spotkania z Agencją Rozwoju Miasta reprezentowaną przez Panią Prezes Annę Marszał, która jest bezpośrednim investorem tego przedsięwzięcia oraz z zespołem architektów, projektującym przebudowę Ronda Mogilskiego. Zespół Konsultacyjny zgłosił w imieniu środowiska osób niepełnosprawnych postulaty, które mają być uwzględnione w trakcie przebudowy Ronda.

Załącznik nr 6

- Stała współpraca z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w zakresie wprowadzania ułatwień w komunikacji miejskiej dla osób niepełnosprawnych
- Stała współpraca z Powiatową Społeczną Radą Konsultacyjną ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Krakowa jako ciałem doradczym opiniującym różne projekty z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych
- Powołanie w Radach Dzielnic Gminy Miejskiej Kraków konsultantów ds. osób niepełnosprawnych
- Wybory do Parlamentu Europejskiego – pomoc w dotarciu osób niepełnosprawnych do urn wyborczych w dniu wyborów
- Współpraca z Rotary Klub Kraków – przekazanie 40 wózków inwalidzkich dla osób potrzebujących
- W ramach obchodów 25-lecia partnerstwa między Norymbergą i Krakowem została nawiązana współpraca ze stowarzyszeniem Behindertenhilfe für Polen. Efektem tego było przekazanie dużej ilości sprzętu ortopedycznego Krakowskiej Fundacji Solidarnej Pomocy
- Współpraca ze Związkiem Rencistów, Emerytów i Inwalidów poprzez pomoc w przedsięwzięciach i zaangażowanie w działalność Związku.
- Strona internetowa związana z problematyką osób niepełnosprawnych w portalu Magiczny Kraków jest na bieżąco redagowana i uaktualniana o informacje, nowości, wydarzenia i imprezy.
- Stała współpraca z ZHP i ZHR – harcerze jako wolontariusze pomagają w przedsięwzięciach organizowanych dla osób niepełnosprawnych.